

Bergen, 21 november 2017

Betreft: derde kwartaalrapportage 2017

Geachte raadsleden,

Bij deze ontvangt u de derde kwartaalrapportage van de prestaties 2017 van Bibliotheek Kennemerwaard voor de Bergense vestigingen. In het collegeprogramma is een aantal speerpunten benoemd waar de bibliotheek een bijdrage aan levert. Zoals afgesproken binnen het convenant tussen de vier gemeenten die Bibliotheek Kennemerwaard bekostigen, gebruiken we voor de prestatiegegevens een nieuw format dat in goed overleg tot stand is gekomen. Het geeft inzicht in de resultaten gebaseerd op de vier programmalijnen uit het beleidsplan van de bibliotheek, te weten *Taal- en leesbevordering, Participatie en zelfredzaamheid, Terugdringen laaggeletterdheid* en *Leven lang leren*, alsmede de Klassieke Bibliotheek. Graag licht ik een aantal onderwerpen specifiek toe.

Programma Taal- en Leesbevordering

Onze Leesconsulente heeft bij de Matthieu Wiegman school aan groep 1-4 voorgelezen en voor de groepen 5-8 een boekenkring gehouden met nieuwe boeken. Zo leerden deze groepen bovendien met haar kennis te maken. Binnen het programma van De Bibliotheek op School is er de mogelijkheid voor het schoolteam om de uren van de leesconsulent in te zetten voor training van de docenten. Dit is bij een aantal scholen gebeurd, waardoor er

minder activiteiten door de leesconsulenten ten behoeve van de kinderen zijn uitgevoerd. Daarnaast is in de prognose voor het aantal activiteiten voor de Bibliotheek op School bij het opstellen meegenomen dat er binnen de kinderopvang Boekstart zou worden gerealiseerd. Hiervoor waren al vergevorderde gesprekken gaande. Uiteindelijk heeft dit project geen doorgang gevonden door ontbrekende cofinanciering vanuit de kinderopvang en wordt het aantal activiteiten en deelnemers niet volledig gehaald. In totaal nemen er zes scholen deel aan De Bibliotheek op School, waarbij de school per kwartaal kan kiezen hoe de uren worden ingezet, ten behoeve van het lerarenteam, voor leesbevordering (tabel hieronder) of voor mediawijsheid (tabel participatie en zelfredzaamheid).

Programmalijnen Bergen	Prestaties	1e kw 2017	2 ^e kw 2017	3 ^e kw 2017 8 weken geen act./zomervak.	Prognose 2017
Programma Taal- en leesbevordering					
Leesbevordering activiteiten t.b.v. onderwijs (jeugd) Groepsbezoeken/klassikaal ruilen	activiteiten	13	15	2	25
	deeln.	243	326	4	500
	groepen	10			10
			2	2	
Leesbevordering dBos projecten op scholen	activiteiten	55	84	19	300
	deeln.	880	1.346	488	5.000
	scholen	4	4	6	6
Voorleesochtenden en/of middagen dreumessen, peuters (individueel en in groepen in de bibliotheek)	activiteiten	12	15	7	10
	deeln.	217			250
			38	35	
Leeskringen intern en extern	groepen	22	18	17	21
	deeln.	149	125	119	145

Programma Participatie en Zelfredzaamheid

Er zijn geen bijzonderheden. Het spreekuur Mediawijsheid is in de plaats van Tabletcafé gekomen. Dit spreekuur is voor mensen die hulp nodig hebben bij het aanmaken van een eBooks-account, die willen weten hoe ze veilig kunt internetten, hoe Wi-fi werkt, die het niet lukt om een sms te versturen met hun nieuwe telefoon of die hulp nodig hebben bij het aanmaken van een Facebook-account. Wekelijks is er spreekuur in Bibliotheek Schoorl op woensdag, Bibliotheek Egmond: Elke maandag, Bibliotheek Bergen: Elke donderdag.

Programmalijnen Bergen	Prestaties	1e kw 2017	2 ^e kw 2017	3 ^e kw 2017 8 weken geen act./zomervak.	Prognose 2017
Programma Participatie en zelfredzaamheid					
Spreekuren externe partners (in pandige maatschappelijke instellingen)	xx partners	4	3	2	6
	xx spreekuren	27	27	24	40
Mediawijsheid individuele klanten (w.o. CoderDojo, Lab 8+, Tabletcafé, spreekuren)	activiteiten	18	23	19	35
	deeln.	44	52	25	300
Mediawijsheid dBos	activiteiten	10	4	15	20
	deeln.	263	64	1	400

Programmalijnen Bergen	Prestaties	1e kw 2017	2e kw 2017	3e kw 2017 8 weken geen act./zomervak.	Prognose 2017
	xx scholen	2	2	1	6
Activiteiten voor ouderen en volwassenen (w.o. culturele en literaire lezingen, Maand van de Ouderen en eenmalige activiteiten)	xx activiteiten	7	4	8	23
	xx deelnemers	181	102	215	650
	xx samenwerkings partners			2	2

Programma Terugdringen Laaggeletterdheid

Opening Taalhuis Bergen

Woensdag 28 september vond in de bibliotheek in Bergen de opening van het Taalhuis plaats door wethouder Jan Mesu. De wethouder vertelde dat 15% van de bevolking in Bergen analfabeet is! Dat zijn zo'n 4.500 mensen. Binnenkort wordt het Taalakkoord getekend. Doel is om samen met de doelgroep makkelijker en eenvoudiger taal te ontwikkelen en gebruiken in de gemeente.

Taalambassadeur Gerrit Kwakkel bleek bij de opening van Taalhuis Bergen een spreker die met zijn verhaal veel indruk maakte op de genodigden. Gerrit is taalambassadeur van Stichting ABC. Een taalambassadeur is een 'ervaringsdeskundige' die op latere leeftijd naar school is gegaan en beter heeft leren lezen en schrijven. Een taalambassadeur kan als geen ander anderen stimuleren en over de drempel helpen om naar het Taalhuis te gaan en via het Taalhuis naar een

curcus of school te gaan. Ook kunnen taalambassadeurs ingezet worden als testpanel om teksten van bedrijven en organisaties onder de loep te nemen als het gaat om leesbaarheid.

Niet iedereen heeft een beeld van waar een laaggeletterde in het dagelijks leven tegen aan loopt. Gerrit Kwakkel vertelde open over zijn eigen ervaringen en dat was voor veel gasten een eyeopener.

Op vrijdagmiddagen van 13.00 tot 14.00 uur kunnen inwoners van Bergen in de bibliotheek terecht met vragen over lezen, schrijven, rekenen en hulp bij de computer.

Het Taalhuis in Bergen is in het derde kwartaal van 2017 pas geëffectueerd met een extra subsidie vanuit de WEB-gelden (Wet Educatie en Beroepsonderwijs). In het eerste halfjaar zijn wel activiteiten uitgevoerd gericht op het verbeteren van Digitale vaardigheden, de overige konden pas van start gaan na de opening van het Taalhuis. Binnen het Taalhuis wordt met verschillende partijen samengewerkt, nl. Gemeente Bergen, Stichting Welzijn Bergen, Sociaal wijkteam Schoorl, UWV, WNK, Personeelsdiensten, GGD NHN, VCRA, Vluchtelingenwerk, Wonen Plus, Stichting Digisterker, Belastingdienst. Welke samenwerkingspartner betrokken is, hangt af van de inhoud van het project.

Programmalijnen Bergen	Prestaties	1e kw 2017	2e kw 2017	3e kw 2017 8 weken geen act./zomervak.	Prognose 2017
Programma Terugdringen laaggeletterdheid					
Verbeteren Digitale Vaardigheden (w.o. Klik & Tik/Digisterker)	xx activiteiten	16	20	5	53
	xx deelnemers	64	77	15	195
	xx samenwerkingspartners		1	1	11
	xx certificaten			0	175
Taalhuis (aantal bezoekers/doorverwijzingen)		nvt	nvt	2	50
		nvt	nvt	30	125
		nvt	nvt	1	11
Conversatietrajecten (w.o. Taalcafé/Conversatielessen)		nvt	nvt	17	27
		nvt	nvt	57	195
		nvt	nvt	2	11
Open Leercentrum (w.o. verbeteren gezondheidsvaardigheden/financiële vaardigheden/trajecten voor werkzoekenden/Taaltraining)		nvt	nvt	4	
		nvt	nvt	30	
		nvt	nvt	1	

Programma Leven Lang leren

Het thema van de Open Monumentendag was dit jaar *Boeren, Burgers en Buitenlui*. In samenwerking met de Historische vereniging Scoronlo heeft Bibliotheek Kennemerwaard een lezing georganiseerd die bij dit thema past en bij de omgeving van Schoorl. Carel de Jong was in het verleden conservator van het Westfries Museum en gaf de lezing: Westfriese Cultuur in de 19de eeuw.

Het thema sprak het publiek aan omdat het herkenbaar is. De stolpboerderij was voor het leven in de 19de eeuw het middelpunt en die zijn in de omgeving nog zichtbaar aanwezig. Het publiek herkende veel van wat de spreker vertelde en leefde zich in. Er kwamen veel reacties uit het publiek, zelfs sommige een beetje mopperig over de gebuiken in het verleden. Er waren in totaal 47 bezoekers op deze zeer regenachtige avond.

Programmalijnen Bergen	Prestaties	1e kw 2017	2 ^e kw 2017	3 ^e kw 2017	Prognose 2017
Programma Leven lang leren					
Mediawijsheid scholen/instellingen (projecten op scholen of in de bibliotheek)	xx activiteiten		38	0	30
	xx deelnemers		695	0	1.000
Programma's naar maatschappelijke thema's Erfgoed/Sociaal Domein/ Project Mooi Bergen	xx activiteiten	2	6	7	25
	xx deelnemers	34	135	147	300
	xx samenwerkings partners	1	1	1	8

Het bereik onder de jeugd is in realiteit groter. De hieronder gepresenteerde cijfers betreffen de ingeschreven leden in het bibliotheekuitleensysteem van de vestigingen. De kinderen uit Egmond, 903 in totaal, maken gebruik van de bibliotheek op Schoorl. Het verval onder volwassen leden is groot, met name in Egmond. Ten gevolge van de bezuiniging is de vestiging in Egmond aan den Hoef omgevormd tot een servicepunt voor ouderen en minder mobiele volwassenen in Egmond aan Zee. Ondanks de vaak hoge leeftijd van de leden wordt van deze vestiging graag gebruik gemaakt. De meer mobiele leden maken gebruik van de andere vestigingen van Kennemerwaard, hebben zich

overgeschreven naar bibliotheek Heiloo of zijn afgehaakt. Door de vergrijzing in de gemeente Bergen zien we een lichte groei in het aantal 65+ leden. Het aantal volwassen leden neemt af, dit is een landelijke trend. Door de herinrichting van de vestiging Bergen lijkt het verloop onder leden daar minder groot te zijn. Het aantal uitleningen zal stabiliseren ten opzichte van 2016, de verwachte groei blijft uit. Het na-ijl effect van de omvorming van de vestiging Egmond werkt langer door dan verwacht, naast de terugloop van uitleningen in de overige vestigingen. Voor 2017 zal het aantal uitleningen niet worden gehaald, in de prognose van 2018 zal rekening worden gehouden met een verdere daling van het aantal uitleningen.

Algemene prestatiegegevens

Programmalijnen Bergen	Prestaties	1e kw 2017	2e kw 2017	3e kw 2017 8 weken geen activiteiten ivm zomervakantie	4e kw 2017	Resultaat 2016	Resultaat 2017	Prognose 2017
Algemene prestatiegegevens (t.b.v. alle programmalijnen)								
Bezoekers vestigingen	XX bezoekers	28.750	26.284	26.637		102.538	81.671	110.000
Digitale bezoekers (bezoekers website)	XX bezoekers	123.753	99.099	88.146		431.945	310.998	400.000
Aantal leden	Jeugd tot 18 jaar	1.826	1.808	1.766		2.017	1.766	2.250
	18-65	1.452	1.418	1.374		1.340	1.374	1.500
	65+	1.615	1.607	1.616		1.568	1.616	1.600
	Overige, waaronder instellingen	67	65	63		66	63	60
Uitleningen		37.867	36.109	34.630		141.539	108.606	160.000
Openingstijden vestigingen, aantal uren		87	87	87		87	87	90

Financiële rapportage

Wij rapporteren concern-breed over de financiële stand van zaken. Alleen wanneer er op gemeentelijk niveau heel grote afwijkingen zijn zullen wij daar in kwartaalrapportages melding van maken. Financieel zijn de zaken goed op orde. Er was een klein positief resultaat begroot, zoals het er nu naar uit ziet zal dit resultaat ruimschoots worden gehaald. Dit wordt vooral veroorzaakt door de hogere doorbelasting van salarissen naar projecten. Daarnaast vallen de gebruikersinkomsten uit individuele gebruikers mee.

Op **concernniveau**, is de prognose voor heel bibliotheek Kennemerwaard een licht positief resultaat, waarbij per gemeente de resultaten verschillen.

Ik vertrouw er op u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben ben ik altijd bereid een toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Erna Winters